

“नभश्च नभस्यश्च वार्षिकावृत्तं” यजु० । ऋतुशब्दे १४३२

पृ० अथ सौरचान्द्रत्विकत्वस्य दृश्यः ।

प्राष्टषायणी स्त्री प्राष्टषा अयनं यस्याः गौरा० डीप् । कपि-
कच्छाम् (आलङ्कुशी) अमरः ।

प्राष्टषिक पुंस्त्री प्राष्टषि कायति शब्दायते कै-क अलुक् स० ।
१मयूरे धरणिः । स्त्रियां जातित्वात् डीप् । प्राष्टषि
भवः ठञ् । २वर्षाकालभवे ति० स्त्रियां डीप् ।

प्राष्टषिज पु० प्राष्टषि जायते जन-ड अलुक् स० । १भञ्जना-
निने तिका० । २वर्षाकालजाते ति० “जे विभाषा”
वा अलुक् स० । तेन प्राष्टञ्ज तत्कार्ये ति० ।

प्राष्टषीण ति० प्राष्टषि भवः वा० ख । वर्षाकालभवे ऋ० ७ ।
१०१७ भाष्य ।

प्राष्टषेय्य ति० प्राष्टषि भवः एत्य । १वर्षाकालजाते २कट-
स्वटल्ले पु० मेदि० । ३कुटजवृक्षे ४धाराकटस्वे च पु०
राजनि० । एकपिकच्छाम् इरक्तपुनर्नवायां स्त्री राजनि० ।
प्राष्टषि दीयते कार्यं वा एत्य । ७वर्षाकाले देवे करादौ
दत्तं कार्यं च ति० । ८प्राचुर्ये न० शब्दर० ।

प्राष्टषेय पु० १देशभेदे भा० भी० ६ अ० । प्राष्टषायां भवः ठक् ।
२वर्षाकालभवे ति० स्त्रियां डीप् ।

प्राष्टष्य पु० प्राष्टषि भवः वा० यत् । १धाराकटस्वे २कुटजे
३विकङ्कतवृक्षे च राजनि० ।

प्रावेशन ति० प्रवेशने दीयते कार्यं वा व्युटा० अण् ।
१प्रवेशने दीयमाने २तत्कार्ये च । [डीप् ।

प्रावेशिक ति० प्रवेशाय साधुः ठञ् । प्रवेशसाधने स्त्रियां
प्राशन न० प्र+अश-भावे ल्युट् । अज्ञादिः प्रकर्षेण भो-
जने अक्षप्राशनम् ।

प्राशास्त न० प्राशास्तर्भावः कर्म वा उद्गा० अञ् । प्राशास्त-
कृत्विजः कर्मणि १शस्त्रशंसने २तद्भावे च ।

प्राशित ति० प्र+अश-भोजन कर्मणि क्त । १भक्षिते । भावे
क्त । २भक्षणे न० ३पितृयज्ञे तर्पणे जटा० “प्राशितं
पितृतर्पणम्” मनुना तत्कार्ये परिभाषितत्वात् ।

प्राशित्व न० यन्त्रिये यवमात्रं पिप्पलमात्रं वाऽवत्ते ब्रह्मोद्दे-
श्यके भागे शिश्रांशभेदे “शिश्रात् प्राशित्वावदानम्” कात्या०
१११७ । “सिक्त्व त्या चक्षुषा प्रतीक्ष इति प्राशित्वं
प्रतीक्षते” २।१।१५ “प्राशित्वमवदीयमानमाहुर्विभाषां च
प्राशित्वं ब्रह्मणो भागः यवमात्रं पिप्पलमात्रं वाऽवत्तः”
कर्मकः “स यत् प्राशित्वमवद्याति” इत्युपक्रमे । अथास्म
ब्रह्मभागं पर्याहरन्ति । ब्रह्मा वै यज्ञस्य दक्षिणत आ-

सोऽभिगोप्रा स एतं भागं प्रतिविदान आसौ यत् पू-
शित्वं तदस्मै पर्याहरन्ति स्तृत्वाशीदथ यमस्मै ब्रह्मभागं
पर्याहरन्ति तेन भागी स यदतज्ज्वलमसंस्थितं यज्ञस्य
तदभिगोपायति तस्मादा अस्मै ब्रह्मभागं पर्याहरन्ति”
शत० ब्रा० १।७।४।१८

प्राशित्वाहरण प्राशित्वं ह्रियतेऽनेन हृ-करणे ल्युट् ।
प्राशित्वरूपभागहरणसाधने गोकर्णाकृतिपात्रभेदे शत०
ब्रा० १।१।१।६ भाष्यम् ।

प्राशु पु० प्र+अश-भोजने ङण् । भक्षणे प्राशवे हितः यत् ।
प्राशव्य प्रकटभक्षणाहिते ऋ० ८।१।६ भा० । प्रा० स० ।
२प्रकटशीघ्रे निघण्टुः । [यजु० २४।१७

प्राशुङ्ग ति० प्रकटं शृङ्गमस्य वेदे दीर्घः । प्रकटशृङ्गयुक्ते
प्राशिक पु० प्रशाय तदुत्तरदानाय साधुः ठक् । १सभ्ये तिका०
२प्रशोत्तरदानाय साधौ ति० ।

प्राशौपुत्र पु० यजुर्वेदवंशस्थे ऋषिभेदे शत० ब्रा० १४।८।४।१२
प्राष्टवर्ण पु० प्रकर्षेण अष्टः प्राप्नो वर्णः । पृश्निवर्णे नपनावर्णो
निरु० १०।१६

प्रास पु० प्रास्यते प्र+अस-क्षेपे कर्मणि चञ् । कुन्तास्ते अ-
मरः । कुन्तशब्दे २००।१८ पृ० दृश्यम् ।

प्रासक पु० प्रास+संज्ञायां कन् । प्राशके हेमच० तस्य देवकैः
जिह्वमाणत्वात् तथात्वम् । स्त्रायै क । २प्रासास्ते पु० ।

प्रासङ्ग पु० प्र+सृज्-कर्मणि चञ् दीर्घः । दस्यवत्सर्गानां
स्त्वन्वे शिक्षार्थमासज्यमाने युगभेदे अमरः । तं वहति
यत् । प्रासङ्गः तदा हके दस्यव्ये अमरः ।

प्रासङ्गिक ति० प्रसङ्गादागतः ठञ् । प्रसङ्गागते स्त्रियां डीप् ।

प्रासाद् पु० प्रसीदत्यस्मिन् प्र+सद-आधारे चञ् दीर्घः ।

देवन्टपयोर्दृष्टे अमरः देवन्टहशब्दे ३६७८ पृ० दृश्यम् ।

प्रासादकुक्कुट पुंस्त्री० प्रासादे कुक्कुट इव । पारावते
तिका० स्त्रियां जातित्वात् डीप् ।

प्रासिक पु० प्रासः प्रहरणमस्य ठक् । कुन्तेन योद्धरि अमरः

प्रास्तारिक ति० प्रस्तारे व्यवहरति ठक् । प्रस्तारे व्यक्-
हारिणि । [ध्यादौ संङ्गलब्धये स्त्रियां डीप् ।

प्रास्थानिक ति० प्रस्थाने साधुः ठञ् । यातिके शङ्खद-

प्रास्थिक ति० प्रस्थस्य वापः ठञ् । १प्रस्थमितधान्यवपनाधारे

जले २भूमौ स्त्री डीप् । प्रस्थं सम्भावति (स्त्रिण् सम्भ-

वेशयति) व्यवहरति पचति वा ठञ् । प्रस्थमितधान्यादेः

स्त्रिण् ३समावेशके ४अवधारके ५पाचके च ति० स्त्रियां

डीप् । प्रस्थः परिमाणमस्य ठञ् । ६प्रस्थपरिमाणयुक्ते